



# ΚΥΡΙΑΚΗ

## ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1935	Α' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 18 Μαρτίου 2016 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

## Ἡ δαμόκλειος σπάθη

«Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμπει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει» (Ἀκάθ. ὕμν. Α1)

**Υ**πάρχουν, ἀγαπητοί μου, **ἐχθροὶ** τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ποὺ καταβάλλουν προσπάθεια νὰ ξερριζώσουν ἀπ' τὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων τὴν πίστι στὸ Χριστό. Πολλές **κατηγορίες** ἐπιρρίπτουν. Μία ἀπὸ αὐτὲς εἶνε, ὅτι ἡ θρησκεία μας κάνει τοὺς ἀνθρώπους λυπημένους καὶ σκυθρωπούς, φυγαδεύει τὴν χαρὰ, καλλιεργεῖ τὸν πεσσιμισμό, τὴν ἀπαισιοδοξία.

**Ψευδὴς κατηγορία.** Ἐὰν ὑπάρχη κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο μία θρησκεία ποὺ καλλιεργεῖ τὴν **χαρὰ** καὶ σκορπίζει κατὰ τὸν ποιητὴ «γλυκὲς χρυσὲς ἐλπίδες» (Κρυστάλλης), εἶνε ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Καὶ μία ἀπόδειξις τρανὴ εἶνε ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς παγκοσμίου ποιήσεως.

Θέμα τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου εἶνε τὸ ἀνέκφραστο **μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ**. Μὲ ζωηρὲς εἰκόνες, ποὺ ὁ ἐμπνευσμένος ποιητὴς παίρνει ἀπ' ὅλη τὴ δημιουργία, προσπαθεῖ νὰ παραστήσῃ τὰ διάφορα στάδια, τὶς φάσεις τοῦ σχεδίου τῆς θείας οικονομίας, ἀπὸ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ μέχρι τὸ Γολγοθᾶ, καὶ καταλήγει στὸν **ὕμνον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου**, ποὺ ἀξιώθηκε νὰ γεννήσῃ «τὸν πάντων ἀγίων ἀγιώτατον Λόγον» (Ἀκάθ. ὕμν. Ω οἶκ.).

Πῶς ἀρχίζει; Μὲ τὸ «**χαῖρε**» τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· «Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ χαῖρε...» (Ἐ.ἀ. Α οἶκ.). Τὸ «**χαῖρε**» αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει ὄχι 1 ἀλλὰ 144 φορές. Τί σημαίνουν λοιπὸν αὐτὰ τὰ βροντόφωνα «**χαῖρε**» τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Παναγία;

Σημαίνουν, ὅτι **ἡ Παναγία πρέπει νὰ ἔχη χαρὰ**. Ἀλλὰ χαρὰ πρέπει νὰ αἰσθάνωνται καὶ τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα **ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν** στὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος. Καὶ πράγματι ὁ Χριστὸς –δὲν εἶνε μῦθος, εἶνε πραγματικότης–, ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ πηγή καὶ ἀκένωτη δεξαμενὴ τῆς ἀνέκφραστης χαρᾶς. **Ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ χαρὰ τοῦ κόσμου**.

\*\*\*

**Τί ἦταν, ἀγαπητοί μου, ὁ κόσμος πρὸ Χριστοῦ;** Ζοῦσε κάτω ἀπὸ οὐρανὸ γεμᾶτο σύννεφα, ὄλο θλίψι καὶ ἀγωνία. Καὶ ἀπόδειξις αὐτοῦ εἶνε ἡ ἱστορία. Μάταια οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου πάσχισαν νὰ δώσουν στοὺς λατρευτὰς τοὺς χαρὰ· μάταια ὁ Βάκχος κερνοῦσε κρασί μὲ χρυσὰ ποτήρια, μάταια ἡ Ἀφροδίτη ὑποσχόταν σαρκικὲς ἡδονές, μάταια ὁ ξανθὸς Ἀπόλλων ἔπαιζε τὴ λύρα του, μάταια οἱ θεοὶ καὶ οἱ θεὸς χόρευαν στὰ ποτάμια καὶ τὶς λίμνες, μάταια γίνονταν γιορτὲς καὶ συμπόσια. Ὁ ἀρχαῖος κόσμος **διὰ τελοῦσε ὑπὸ τὸ κράτος βαθείᾳς θλίψεως**.

Ἡ ἀρχαιολογία ἔφερε στὸ φῶς ἀγάλματα καί, ὅπως ἔχει παρατηρηθῆ, **στὶς μορφὲς τῶν ἀγαμάτων λείπει τὸ μειδίαμα**. Σκυθρωποὶ καὶ λυπημένοι δείχνουν οἱ ἥρωες ποὺ ἀπαθανάτισαν οἱ ἀρχαῖοι τεχνῖτες τῆς γλυπτικῆς. Γιατί; Διότι ὄντως ὁ κόσμος ἐκεῖνος ζοῦσε κάτω ἀπ' τὸ ἄγχος ποὺ προκάλεσε ἡ ἀρχαία κατάρρα. Ἐκφρασι αὐτοῦ τοῦ συναισθήματος ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἀκόλουθο ἱστορικὸ περιστατικὸ τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος.

Στὶς Συρακοῦσες τῆς Σικελίας βασιλεψε τότε ὁ **τύραννος Διονύσιος ὁ Πρεσβύτερος** (430-367 π.Χ.), ἓνας πάμπλουτος μονάρχης. Στὰ ἀνάκτορά του ἔκανε συμπόσια μὲ ἐκλεκτὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ, χοροὺς καὶ διασκεδάσεις. Ἐνας ἀπ' τοὺς ὑπηρέτες του, ὁ **Δαμοκλῆς** (Πάπυρος-Larousse-Britannica τ. 16, σ. 273), ἔβλεπε ὅλα αὐτὰ, τὸν θεωροῦσε εὐτυχισμένο καὶ τὸν θαύμαζε. Ὁ Διονύσιος ὅμως τοῦ εἶπε· –Νομίζεις ὅτι ὑπάρχει χαρὰ στὰ ἀνάκτορα; Τί κι ἂν τρῶμε καὶ πίνουμε; τί κι ἂν παίζουν οἱ αὐλητρίδες καὶ χορεύουμε; Χαρὰ δὲν ὑπάρχει. Καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, αὔριο τὸ πρωὶ σὲ ντύνω βασιλιᾶ, νὰ σὲ χαιρετίσουν ὄλοι, καὶ τὸ μεσημέρι θὰ σοῦ κάνω τραπέζι... Χαρὰ ὁ Δαμοκλῆς! Καὶ ὄντως τὴν ἐπομένη ἔγινε βασιλιᾶς καὶ κάθισε στὸ θρόνο γιὰ μία μέρα.

Τὸ μεσημέρι ὁ τύραννος ἔστρωσε τὰ καλύτερα σερβίτσια, παρέθεσε τὰ καλύτερα φαγητὰ καὶ ποτὰ, καὶ τὸν κάλεσε νὰ φάῃ. Ἐφαγε;

Δέν ἔφαγε. Τὰ χέρια του ἔτρεμαν λές καί εἶχε πάθει πάρκινσων. Τί συνέβη; Ὁ Διονύσιος, γιά νά τὸν διδάξῃ, διέταξε, ἐκεῖ πού θὰ καθόταν, πάνω ἀπ' τὸ κάθισμά του, νά κρεμάσουν συμβολικά ἕνα σπαθί μυτερό, δεμένο ἀπ' τὴν ὀροφή μὲ μιὰ τρίχα ἀλόγου ἔτοιμη νά κοπῇ. Ποῦ νά φάῃ; Φοβόταν μήπως ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή τὸ σπαθί πέσῃ στὸ κεφάλι του, καί παρακάλεσε τὸν τύραννο· —Ἀπάλλαξέ με! οὔτε τὰ φαγητὰ οὔτε τὰ ποτὰ σου θέλω· τὴν καλύβα μου θέλω μὲ τὴ γυναῖκα καί τὰ παιδιὰ μου· κι ἄλλη φορά μακριὰ ἀπὸ ἀνάκτορα καί συμπόσια... Ἀπ' ἐδῶ ἔμεινε παροιμιώδης, γιά κάθε ἀπειλή, ἡ φράσι «**δαμόκλειος σπάθη**».

Τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ ἀνέκδοτο δείχνει, ὅτι χαρὰ δὲν ὑπῆρχε οὔτε καί σ' αὐτοὺς πού ζήλευαν οἱ φτωχοὶ καί ἄσημοι. Γι' αὐτὸ λέμε, ὅτι **ὄλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ζοῦσε στὴ σκιά τῆς θλίψεως**. Δὲν ὑπάρχει πιὸ παραστατικὴ εἰκόνα ἀπὸ αὐτὴν.

\* \* \*

Πέρασαν, ἀδελφοί μου, ἀπὸ τότε δύο χιλιάδες χρόνια. Ἦρθε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμον, δίδαξε καί φώτισε. Ἀλλὰ πόσοι πίστεψαν σ' αὐτόν; Καί σήμερα ζοῦμε κάτω ἀπὸ δαμόκλειο σπάθη. Ὁ κόσμος καί στὰ δύο ἡμισφαίρια, οἱ λαοὶ Ἀνατολῆς καί Δύσεως, ἀπὸ τὰ Οὐράλια ὄρη μέχρι τὸ Σικάγο, κι ἀπὸ τὸ Βόρειο μέχρι τὸ Νότιο Πόλο, **ὄλη ἡ Γῆ, ζῆ κάτω ἀπὸ μιὰ φρικαλέα δαμόκλειο σπάθη**. Ποιὰ εἶν' αὐτή;

Ἡ ἐποχὴ μας ἔπρεπε νά 'νε ἡ πιὸ εὐτυχημένη, ὁ αἰώνας μας ὁ εὐδαιμονέστερος τῆς ἱστορίας. Ποτέ ἄλλοτε ὁ κόσμος δὲν εἶχε τόσα ὑλικά ἀγαθὰ, πού οὔτε σ' ὄνειρό τους μπορούσαν νά φανταστοῦν οἱ προηγούμενες γενεές. Καί τί δὲν ὑπάρχει σήμερα! ἀπὸ τρόφιμα μέχρι ραδιόφωνα, τηλεοράσεις, τηλέφωνα, αὐτοκίνητα, ἀεροπλάνα, ραντάρ... ἀγαθὰ ἀφάνταστα. Καί ὅμως **ὁ κόσμος αὐτὸς εἶνε δυστυχημένος**, ὁ δυστυχέστερος ἀπὸ ὅλες τὶς προηγούμενες γενεές. Γιατί;

Μὲ ἐρωτᾶτε «γιατί;»; Διότι πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι καί τῶν Ἰρώσων καί τῶν Ἀμερικανῶν καί ὅλων τῶν λαῶν, τόσο τῶν μὲν ὅσο καί τῶν δέ, κρέμεται ἕνα σπαθί. Ποιὸ σπαθί; Ἀλλοίμονο! Ἐκεῖνη ἡ «**δαμόκλειος σπάθη**» θὰ θανάτωνε ἕναν μόνον ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἡ σημερινὴ **ἐπιστημονικὴ «δαμόκλειος σπάθη»**, ἂν πέσῃ, δὲν θὰ θανατώσῃ ἕναν ἄνθρωπο· θὰ κἀνῃ ἐρείπια τὸν κόσμον. Καί ἡ δαμόκλειος αὐτὴ σπάθη, τὴν ὁποία ἀκονίζουν συνεχῶς οἱ ὑπερδυνάμεις, εἶνε ἡ **πυρηνικὴ ἐνέργεια**. Αὐτὴ ἔχει συσσωρεύσει ἀμέτρητες βόμβες, κρυμμένες εἴτε στὰ Οὐράλια ὄρη εἴτε στὰ ὄρη τῆς Ἀμερικῆς εἴτε κάπου ἄλλου. Θεέ μου Θεέ μου! πάνω ἀπ' τὰ λίκνα τῶν

βρεφῶν, πάνω ἀπ' τὰ σχολεῖα τῶν παιδιῶν, πάνω ἀπ' τὶς πόλεις καί τὰ πανεπιστήμια, πάνω ἀπὸ τὰ ἐπιτεύγματα καί τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου κρέμεται αὐτὸ τὸ φοβερὸ ἐπιστημονικὸ σπαθί. Κρέμεται ἀπὸ μιὰ τρίχα. Παναγία Δέσποινα, Νύμφη ἀνύμφευτε, πρόφθασον βοήθησον!... Ἔτσι καί πέση, τί θὰ μείνῃ πλέον; καί λίμνες καί ποτάμια καί τὰ πάντα θὰ μολυνθοῦν, ὁ κόσμος θὰ ἐξαφανιστῇ ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Ζοῦμε ὄλοι κάτω ἀπὸ τὴ δαμόκλειο σπάθη. Ὁ κόσμος αὐτὸς αἰσθάνεται λύπη κι ἀναστενάζει. Δὲν τὸν εὐχαριστεῖ τίποτα. Γι' αὐτὸ σήμερα εἶνε τόσο συχνὰ τὰ καρδιολογικά, καί τὰ νευρολογικά καί ψυχολογικά **νοσήματα**· καί γέμισε ὁ τόπος ἀπὸ νευρολόγους καί ψυχιάτρους πού προσπαθοῦν μὲ διάφορα χάπια νά ἡρεμήσουν τὰ τεντωμένα νεῦρα· γι' αὐτὸ γίνονται τόσα τουριστικὰ **ταξίδια**, γιά νά διασκεδάσουν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀνία πού τοὺς πνίγει· γι' αὐτὸ καί ἡ νεολαία ῥέπει στὰ **ναρκωτικά**· νομίζει ὅτι θὰ βγῆ ἀπὸ τὸν κλοιὸ καί θὰ βρῆ ἀναψυχή. Δὲν εἶνε πολλὲς μέρες πού μιὰ διάσημη ἠθοποιός, πού τὴν χειροκροτοῦσαν χιλιάδες θαυμασταὶ στὴν Ἀθήνα καί δοκίμασε τὶς χαρὲς τοῦ κόσμου τούτου, ἀπελπισμένη ἀπ' ὅλα, βρῆκε τὸ θάνατο ἀπὸ τὴ χρῆσι ναρκωτικῶν. Δυστυχημένη ὑπαρξί!

Δυστυχημένες γυναῖκες, δυστυχημένοι ἄνδρες, δυστυχημένη νεολαία, **δυστυχημένε κόσμῳ** τοῦ αἰῶνος μας! Ζῆς κάτω ἀπὸ δαμόκλειο σπάθη, γιά **νὰ μάθῃς**, ὅτι ἡ χαρὰ δὲν ὑπάρχει οὔτε στὴ δόξα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, οὔτε στὰ πλοῦτη τοῦ Κροίσου, οὔτε στὴ σοφία τοῦ Σωκράτη, οὔτε στὴν ἐπιστήμη τοῦ Ἀϊνστάιν· **βρίσκεται μόνον στὸ Χριστό**. Κοντὰ στὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, τὴν πηγὴ τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς, τὸ Γένος μας ἐπὶ δέκα καί πλέον αἰῶνες εἶχε χαρὰ, ἀκόμη καί κάτω ἀπ' τὸ σπαθί τοῦ Τούρκου. Γι' αὐτὸ οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Πόντου, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Μακεδονίας ἔτρεχαν στοὺς ναοὺς· γιά νά ποῦν ὄλοι στὴν Παναγία· «**Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμπει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει**» (Ἀκάθ. ὕμν. Α1).

Ναί· θὰ βρισκώμαστε κάτω ἀπὸ τὴν «**ἀράν**», τὴν κατάρρα, ὅσο ζοῦμε μακριὰ ἀπ' τὸ Χριστό· καί θὰ βροῦμε τὴ χαρὰ, ὅταν θὰ ζοῦμε κοντὰ του. Ὁ Χριστὸς, ναί **ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς!** Κι ἂν ἐμεῖς σιωπήσουμε, καί οἱ πέτρες καί τὰ ἄστρα καί οἱ ποταμοὶ καί οἱ θάλασσες θὰ τὸ φωνάξουν. Ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς, τῆς ἐλπίδος τῆς ἀγάπης καί τῆς πίστεως, εἶνε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καί ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**